

Kursus "Uusaegse helikeele kujunemine"

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused, hoiakud ja kooliastme õpitulemused

Õpilane:

- 1) kasutab muusitserides põhikoolis ja gümnaasiumi jooksul omandatud muusikateadmisi ja -oskusi, sh muusikalist kirjaoskust;
- 2) valib endale meelepärase(d) muusikaga tegelemise viisi(d), hindab oma kogemust ja jagab seda kaaslastega;
- 3) laulab ühe- ja/või mitmehäälsed laule klassitunnis, ansamblis ja/või koolikooris; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut;
- 4) väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, on laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja ja/või kuulajana ning analüüsib kogetut suuliselt ja/või kirjalikult;
- 5) muusitseerib erinevates pillikoosseisudes, kasutades põhikoolis omandatud muusikateadmisi ja pillimänguoskusi;
- 6) loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste;
- 7) loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, (digi)kompositsioone, laulusaateid jm;
- 8) analüüsib enda ja kaaslaste loomingut, võrdleb loodut ning annab sellele hinnangu;
- 9) leiab seoseid paikkonna, Eesti ja Euroopa muusikakultuuri vahel;
- 10) teab vanamuusikaga seotud Eesti heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ja muusika suursündmusi;
- 11) võrdleb käsitletud ajastute (keskaja, renessanssi, barokki) üldkultuurilist tausta, mõistab muusika tähendust ja tähtsust ning rolli inimkonna ajaloos ja eri ajastuil;
- 12) eristab ja võrdleb muusikanäidete varal eri ajastute (keskaja, renessanssi- ja barokkiajastu) muusikat; põhjendab oma arvamust, toetudes teadmistele ning muusika oskussõnavarale;
- 13) leiab infot allikakriitiliselt: koostab essee, referaadi, muusikaürituse arvustuse või lühiuurimuse, kasutades infotehnoloogia ning digivõimalusi;

14) tutvub muusikaga tegelemise võimalustega, seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga, tutvub muusikaga muusikaga seonduvate elukutsete ning õppimisvõimalustega;

15) kasutab muusikat kuulates digikeskkondi ja -rakendusi;

16) teab autorikaitse seadust ja järgib seda muusikategevustes.

"Uusaegse helikeele kujunemine" 10. klass

Ainemaht: 35 ainetundi kursuses

Teema: Musitseerimine – osaoskused laulmine, pillimäng, omalooming	
Õpitulemused	Õppesisu:
Õpilane:	Laulmine
<ul style="list-style-type: none">• kasutab muusitseerides põhikoolis ja gümnaasiumi jooksul omandatud muusikateadmisi ja -oskusi, sh muusikalist kirjaoskust;• valib endale meelepärase(d) muusikaga tegelemise viisi(d), hindab oma kogemust ja jagab seda kaaslastega;• laulab ühe- ja/või mitmehääelseid laule klassitunnis, ansamblis ja/või koolikooris; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut;• väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, on	<p>Laulud muusikaloo illustreerimiseks, vokaalsete võimete, esinemisoskuse ning kriitilise mõtlemise arendamiseks ja tundeelu rikastamiseks.</p> <p>Ühislaulud (sh põhikoolis omandatud ühislauluvara jm), eesti levimuusika, pop- ja rokkmuusika lauluvara õpilaste huvist lähtuvalt, eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega seotud laulud.</p> <p>Põhikoolis omandatud muusikaline kirjaoskus, mille hulka kuuluvad:</p> <p>erinevad helivältused, rütmifiguurid ja pausid;</p> <p>neljandiktaktimõõt ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandiktaktimõõt;</p> <p>ühe võtmemärgiga helistikud (ja repertuaarist tulenevalt kahe võtmemärgiga helistikud);</p>

<p>laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja ja/või kuulajana ning analüüsib kogetut suuliselt ja/või kirjalikult;</p> <ul style="list-style-type: none"> • musitseerib erinevates pillikoosseisudes, kasutades põhikoolis omandatud muusikateadmisi ja pillimänguoskusi; • loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste; • loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone,(digi)komp ositsioone, laulusaateid jm; • analüüsib enda ja kaaslaste loomingu, võrdleb loodut ning annab sellele hinnangu. 	<p>ühe-, kahe- ja kolmeosaline lihtvorm, rondo, variatsioonivorm;</p> <p>bassivõti repertuaarist tulenevalt.</p> <p>Muusikalise kirjaoskuse hulka kuuluvad ka muusikalised oskussõnad: meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika, harmoonia, vorm, faktuur jt</p> <p>Lauldakse a cappella ja saatega nii kooris, ansambelis kui ka üksi, mille käigus kuulatakse ja kuulatakse nii ennast kui ka teisi. Tutvustatakse laulupeo traditsiooni, kaasatakse õpilasi koolikoori. Lauldakse oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestatakse esitatava muusikapala stiili, järgitakse häälehoiu põhimõtteid.</p> <p>Pillimäng</p> <p>Pillimängu rakendatakse ühismusitseerimisel, omaloomingu esitamisel ja muusikaloo illustreerimiseks koolis olemasolevate pillidega õpetaja ja/või õpilaste valikul kasutades muusikalist kirjaoskust.</p> <p>Süvendatakse põhikoolis omandatud pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes.</p> <p>Muusikaline omalooming</p> <p>Lihtsate meloodiate ja erinevate muusikast lähtuvate tekstide loomine. Muusika loomine muusikaloo illustreerimiseks, nt kaanoni, rütmikaanoni, moteti loomine.</p>
---	--

	<p>Rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, kaasmängude loomine ja esitamine üksi või rühmas.</p> <p>Laulusaadete loomine koolis olemasolevate pillidega.</p> <p>Omaloomingu katsetused erinevate tehnikate, nt beatbox, vocal percussion, ning rakenduste ja programmidega, nt BandLab, Ableton Live, BeepBox, GarageBand, Musescore, Noteflight, Audacity jt.</p> <p>Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansambelis ja/või kõik koos. Katsetatakse julgelt loomeideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) nii eraldi kui ka omavahel lõimitult rakendades õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi. Omaloomingu meloodia noodistamisel rakendatakse absoluutset noodisüsteemi.</p>
--	--

Teema: Muusika kuulamine ja muusikalugu

<p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • leiab seoseid paikkonna, Eesti ja Euroopa muusikakultuuri vahel; • teab vanamuusikaga seotud Eesti heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ja muusika suursündmusi; • võrdleb käsitletud ajastute (keskaja, renessansi, baroki) üldkultuurilist tausta, mõistab 	<p>Õppesisu:</p> <p>Muusika mõiste, muusika teke ja olemus. Muusika roll vanadel kultuurrahvastel.</p> <p>Muusika väljendusvahendid. Meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika, harmoonia, vorm, faktuur.</p> <p>Keskaeg. Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Gregooriuse laul, missa ülesehitus, mitmehäälsuse ja noodikirja kujunemine, rüütlikultuur ja pillid.</p> <p>Renessans. Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Polüfoonilise muusika areng, ilmalik laul ja seltskonnamuusika, instrumentaalmuusika,</p>
---	--

muusika tähendust ja tähtsust ning rolli inimkonna ajaloos ja eri ajastuil;

- eristab ja võrdleb muusikanäidete varal eri ajastute (keskaja, renessansi- ja barokiajastu) muusikat; põhjendab oma arvamust, toetudes teadmistele ning muusika oskussõnavarale;
- leiab infot allikakriitiliselt: koostab essee, referaadi, muusikaürituse arvustuse või lühiuurimuse, kasutades infotehnoloogia ning digivõimalusi;
- tutvub muusikaga tegelemise võimalustega, seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga, tutvub muusikaga muusikaga seonduvate elukutsete ning õppimisvõimalustega;
- kasutab muusikat kuulates digikeskkondi ja -rakendusi;
- teab autorikaitse seadust ja järgib seda muusikategevustes.

reformatsioon ja muutused kirikumuusikas. Žanre tutvustatakse heliloojate loomingust valikuliselt muusika kuulamise kaudu.

Barokk. Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid. Kontsertstiil, õukonnamuusika, ooperi kujunemine, kirikumuusika uued žanrid: kantaat, oratoorium, passioon. Instrumentaalmuusika areng - uued vormid ja žanrid ning pillid. Žanre tutvustatakse heliloojate (nt Claudio Monteverdi, Georg Friedrich Händel, Johann Sebastian Bach, Antonio Vivaldi jt) loomingust valikuliselt muusika kuulamise kaudu.

Vanamuusika Eestis. Ansamblid Vox Clamantis, Hortus Musicus, Rondellus; varasemast muusikast inspireerunud heliloojad, nt Arvo Pärt, Cyrillus Kreek, Urmas Sisask jt; festivalid, nt Viljandi, Haapsalu ja Tartu vanamuusikafestival jt.